

Strukturfonderna stöder utvecklingen av skogsundervisningen i Östra Finland (Strukturfondernas nyhetsbrev, Östra Finland 1/2017)

Östra Finland är en av de viktigaste virkesproduktionsregionerna i vårt land. I regionen och näromgivningen håller man på att göra betydande investeringar som kommer att öka användningen av trä betydligt. Skogen, förädlade skogsprodukter och produktionskedjor är också spetsområden inom smart specialisering i samtliga tre landskap i Östra Finland. För att man ska kunna utnyttja värdekedjan förutsätts stark utbildning och utveckling på skogssektorn.

Skogsmaskinförarutbildningen i fokus

I Östra Finland ordnas grundläggande utbildning för skogsmaskinförare av Pohjois-Karjalan Ammattiopisto Valtimo och Etelä-Savon ammattiopisto Esedu, och i Norra Savolax av Savon koulutuskuntayhtymä och Ylä-Savon ammattiopisto. För närvarande håller ca 580 studerande på att avlägga grundexamen inom skogsbranschen vid dessa yrkesinstitut. Förbättringar i det praktiska genomförandet av utbildningen och personalens engagemang i att utbilda förstklassig arbetskraft för skogsbranschen har lockat det stora antalet studerande.

Kvalitet och effektivitet i branscutbildningen

Stödet från strukturfonderna har haft en betydande roll i utvecklandet av skogsundervisningen. Eruf-/ESF-projektpar har startats såväl i Södra och Norra Savolax som i Norra Karelen i syfte att förbättra kvaliteten och effektiviteten i skogs- och virkestransportlogistiken. (Projekten har finansierats av landskapsförbunden och NTM-centralen).

I Norra Savolax har Savon ammatti- ja aikuisopisto och Ylä-Savon ammattiopisto inlett samarbete med branschföretagare och skogsbolag för att ytterligare förbättra utbildningen. Målen med projektparen har varit att tillgodose den växande efterfrågan på råvirke inom träförädlingsindustrin, säkerställa att företagen har tillgång till kunnig arbetskraft samt att bädda för nya företag och göra branschen mer attraktiv. För att målen ska uppnås gör man omfattande maskin- och utrustningsanskaffningar och tar i bruk en mobil lärmiljö för hantering av skogsmaskiner. Med hjälp av dem introduceras bl.a. den nya lärmiljön Farmi för blivande skogsmaskinförare. Farmi är en praktisk modell för skogsmaskinsarbete som hjälper studeranden att nå upp till den yrkesskicklighet som krävs i arbetslivet. I Kuopio håller man på att anlägga en bana där blivande timmerbilschaufförer kan öva sig på att köra och lasta. Banan är ca 8 km lång och lämpar sig utmärkt för praktiska studier under autentiska men säkra förhållanden. Simulatorpedagogiken utvecklas kontinuerligt och erbjuder också en effektiv övergång från studier till genuina arbetsmiljöer.

Yrkesinstitutet Etelä-Savon ammattiopisto Esedu tog ett digitalt kliv inom skogsundervisningen år 2003 när man med stöd från strukturfonden skaffade Simago-vagnen, som innehåller skogsmaskinssimulatorer. Den mobila lärmiljön har varit en viktig faktor för utvecklingen av undervisningen. I det pågående projektparet Metsiin introduceras nyaste teknik som stöd för undervisningen i skogsbranschen. Inom ramen för Eruf-projektet görs investeringar i 3D-teknik för simulatorundervisning, utvecklas nya verktyg för uppföljning och dokumentering av inläring i arbetet, moderniserar teknikundervisningsklasser och digitaliserar en maskinhall. Lärarnas pedagogiska kunskaper förbättras med stöd från ESF-projektet. En timmerbilssimulator och ett övningsområde gör det möjligt att starta utbildningen av timmerbilsförare vid Edesu och på det sättet säkerställs tillgången till kunnig arbetskraft även när det gäller den logistik som stöder skogsbranschen.

Program för hållbar tillväxt och jobb

Hävkraft
från EU
2014–2020

Europeiska unionen
Europeiska regionala
utvecklingsfonden
Europeiska socialfonden

I Norra Karelen har yrkesinstitutet Valtimo medverkat i flera utvecklingsprojekt inom skogsundervisningen, bl.a. [metviro](#) och [metsimu](#). Flera tillverkare av skogsmaskiner och simulatorer, universitet, yrkeshögskolor samt skolor som ger skogsmaskinsutbildning är samarbetspartner i dessa projekt. Nästa steg i arbetet med att höja kvaliteten på undervisningen är att utveckla förarundervisningen. Inom investeringsprojektet (Eruf) bygger man upp en utbildningsmiljö för skogsmaskinförare; ett "övningsfält" bestående av fyra fältsimulatorer och två körbanor som gör det möjligt att väsentligt utöka den tid studerandena kan använda för att öva sig i färdigheterna. I projektet för att utveckla undervisningen (ESF) ligger fokus på förarutbildningen och på styrningen och övervakningen av den. Målet är att få studerandena att komma in i yrket snabbare, att bättre förstå de ekonomiska och produktionsmässiga konsekvenserna av sina arbetsrutiner, att analysera sitt eget arbete samt identifiera vad de behöver bli bättre på. De produkter och lärmiljöer som tagits fram och produktifieras i projekten pilottestas såväl inom den yrkesmässiga utbildningen som bland förare som redan är verksamma i yrket.

Hur få finansieringen att räcka till för utbildningen?

Hela Östra Finland ser jord- och skogsbruket och även bioekonomin som en betydande möjlighet även i framtiden. Östra Finlands och de lokala aktörernas gemensamma målbild är en bra grund även för utvecklingen av utbildningen. Att få finansieringen att räcka till för yrkesutbildningen och skolornas möjligheter att upprätthålla förstklassig undervisning kommer att vara de största utmaningarna.

Mer information om projekten: <https://www.eura2014.fi/rrtiepa>

Metsä- ja puunkuljetuslogistiikan oppimisympäristöjen kehittäminen (A71832), Metsä- ja puunkuljetuslogistiikan osaamisen kehittäminen (S20795)
Specialsakkunnig inom skogsundervisning Karl-Erik Hasa,
Savon ammatti- ja aikuisopisto
karl-erik.hasa(at)sakky.fi

METSIIIN - metsäalan kehittämishanke investointiosio (A71619), METSIIN - metsäalan kehittämishanke (S20528)
Projektchef Kati Torniainen
Etelä-Savon Koulutus Oy, Etelä-Savon ammattiopisto
kati.torniainen(at)esedu.fi

Metsäkoneopetuksen automatisoitu opiskeluympäristö (A72063), Metsäkoneenkuljettajan osaamisen profilointi ja kehittäminen (S20743)
Projektchef Mikko Saarimaa
Pohjois-Karjalan ammattiopisto Valtimo
mikko.saarimaa(at)pkky.fi

Program för hållbar tillväxt och jobb

Hävkraft
frånEU
2014–2020

Europeiska unionen
Europeiska regionala
utvecklingsfonden
Europeiska socialfonden